

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Guțu Teodor* în numele inculpatului Domenti Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, și a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 septembrie 2020, în cauza penală privind acuzarea lui

Domenti Vasile **xxxx**, născut la **xxxxx**, originar și domiciliat în **xxxxx**, anterior condamnat prin **xxxxx**

Termenii de examinare:
prima instanță: 27.09.2018 – 01.09.2020;
instanța de apel: 05.10.2020 – 14.09.2021;
instanța de recurs: 22.12.2021 – 09.03.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 septembrie 2020, *Domenti Vasile* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. f) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **5 (cinci) ani**, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu luarea acestuia sub arest din sala de ședință și cu aplicarea măsurii preventive – arestarea preventivă până la rămânerea definitivă a sentinței.

A fost admisă integral acțiunea civilă, dispunându-se încasarea de la *Domenti Vasile* în beneficiul părții vătămate *Oprea Ala* suma de **5000** (cinci mii) lei cu titlu de compensare a prejudiciului material și suma de **10000** (zece mii) lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că: **Domenti Vasile** la 13.08.2018, aproximativ ora 16:00, realizându-și scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. **xxxx**, din, acționând în mod deschis, a sustras de la *Oprea Ala* un telefon mobil de

model „xxxxx”, la prețului de 5000 de lei, acțiuni prin care inculpatul a cauzat părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 5000 lei.

Acțiunile lui Domentii Vasile au fost încadrate juridic în prevederile art.187 alin. (2), lit. f) Cod penal, după indicii calificativi – „ *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

3. Nefiind de acord cu sentința au declarat apeluri:

3.1. Inculpatul Domentii Vasile, prin care a invocat că nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii înscrinate, învinuirea fiind neîntemeiată.

3.2. Avocatul *Guțu Teodor* acționând în numele inculpatului Domentii Vasile, a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Domentii Vasile, să fie achitat din motivul lipsei în acțiunile acestuia a faptului infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. f) Cod penal.

În motivarea cererii de apel a menționat că:

- în instanța de fond nu au fost dovedite faptele referitor la existența elementelor infracțiunii. Nu au fost luate în calcul alte circumstanțe, care înlătură caracterul penal al faptei, cum ar fi că organul de urmărire penală nu a acumulat probe suficiente pentru a demonstra vinovăția inculpatului în comiterea jafului înscrinat;

- sentința este întemeiată numai pe declarațiile părții vătămate, care o perioadă de timp a concubinat cu inculpatul Domentii Vasile și între aceștia există alte reglări de conturi. Alte probe în susținerea învinuirii formulate de către acuzare, în instanța de judecată nu au fost prezentate;

- nu poate fi reținut nici cele constatate de către instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței, precum că „*partea vătămată (victima) a îndrăznit să vină la ședințele de judecată și că unele ședințe au fost amânate doar din motiv că inculpatul amenință și alunga victima chiar din pragul (sediului Centru) al Judecătorei Chișinău, după care se urca în sală fericit de fapta săvârșită se amâna ședința de judecată*”, deoarece așa ceva în realitate nu a avut loc și careva cereri ori demersuri în acest sens de la reprezentantul acuzării în ședința de judecată nu au parvenit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, apelurile declarate de către avocatul *Guțu Teodor* în numele inculpatului și de către inculpat, au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Domentii Vasile a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, după cum urmează: *declarațiile părții vătămate Oprea Ala; procesul-verbal de ridicare din 07.09.2018 potrivit căruia a fost ridicat un telefon mobil de model „xxxxx” de la Domentii Vasile (f.d.18); procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.09.2018, prin care a fost supus examinării un telefon mobil de model „Samsung Galaxy Note Edge” (f.d.19); corpul delict: un telefon mobil de model „Samsung Galaxy Note*

Edge”, transmis părții vătămate la păstrare (f.d.21); revendicarea MAI despre antecedentele penale pe numele lui Domentî Vasile (f.d.33-34); copia sentinței Judecătorei Ciocana Chișinău din 29.03.2000, art.102 alin. (3), art.15-102 alin. (3) Cod Penal (f.d.36); copia sentinței Judecătorei Buiucani Chișinău din 06.01.1998, art.120 alin. (2) Cod penal - 5 ani închisoare pentru jaf (f.d.47).

Instanța de apel analizând materialul probator, l-a apreciat ca fiind dobândit cu respectarea normelor de procedură penală, probele materiale administrate fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părții vătămate și a martorilor, care combat declarațiile inculpatului, cât și argumentele expuse în apelul apărătorului și indică indubitabil la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 187 Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită; 2) urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; 4) modul deschis de comitere.

În același timp, latura obiectivă a jafului se realizează prin sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane. Sustragerea bunurilor altei persoane constă în scoaterea fizică a bunului din sfera de stăpânire a persoanei în posesia sau deținerea căreia se afla acel bun și trecerea lui în sfera de stăpânire a făptuitorului.

Jaful se consideră consumat dacă averea a fost sustrasă și infractorul are o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa, ceea ce în cazul examinat s-a realizat, inculpatul Domentî Vasile, după comiterea infracțiunii având posibilitate să utilizeze bunul sustras de la partea vătămată.

Având în vedere caracterul însemnat al prejudiciului cauzat în urma sustragerii bunului de la partea vătămată Oprea Ala, elementul cu cauzarea de daune considerabile imputat inculpatului Domentî Vasile pe capătul de învinuire în temeiul art.187 Cod penal, de asemenea urmează a fi reținut în sarcina ultimului.

Latura subiectivă a jafului se caracterizează prin intenție directă și scop de profit, de a obține avantaje materiale. Este necesar ca scopul cerut de lege să existe în momentul săvârșirii faptei.

În speță, vinovăția inculpatului Domentî Vasile de comiterea infracțiunii imputate este dovedită instanța de apel constatând că s-a demonstrat faptul că Domentî Vasile, acționând în mod deschis, a sustras de la Oprea Ala un telefon mobil de model Samsung Galaxy Note ADGE, la prețul de 5000 de lei, acțiuni prin care inculpatul a cauzat părții-vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 5000 lei.

Astfel, probele directe și indirecte analizate mai sus, apreciate în opinia instanței de apel au indicat că poziția apărării și a inculpatului precum că *Domentî Vasile nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate și urmează să fie achitat din motivul lipsei în acțiunile acestuia a faptului infracțiunii*, sunt neîntemeiate, întrucât prima instanță a constatat cu lux de amănunte existența faptului infracțiunii comise de către Domentî Vasile.

Cu referire la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului

Domenti Vasile, reiterând prevederile la art. art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, manifestă un comportament agresiv față de partea vătămată, instanța de apel a apreciat că prima instanță a aplicat o pedeapsă întemeiată și proporțională faptei comise și a circumstanțelor cauzei, corijarea și reeducarea acestuia fiind posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

5. Nefiind de acord cu hotărârile emise, avocatul *Guțu Teodor* în numele inculpatului Domenti Vasile a declarat recurs ordinar prin care, în temeiul art.427 alin.(1), pct.6) Cod de procedură penală a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare din motivul lipsei în acțiunile acestuia a faptului infracțiunii.

5.1. În motivarea recursului, avocatul inculpatului a menționat că:

- instanța de apel superficial a examinat apelurile, declarate de apărare, nu a ținut cont de circumstanțe, care au o importanță majoră la aplicarea măsurii de pedeapsă inculpatului, cum ar fi: antecedentele penale stinse, repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, conviețuirea părții vătămate cu inculpatul în concubinaj și altele;

- în instanța de fond nu au fost dovedite (*în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) pct. 1 Cod de procedură penală*) faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii. Nu a luat în calcul alte circumstanțe, care înlătură caracterul penal al faptei, cum ar fi: Organul de urmărire penală nu a acumulat probe suficiente pentru a demonstra vinovăția inculpatului în comiterea jafului încriminat;

- sentința este întemeiată numai pe declarațiile părții vătămate, care o perioadă de timp a concubinat cu inculpatul Domenti Vasile și între acestea există alte reglări de conturi. Alte probe în susținerea învinuirii, în instanța de judecată nu au fost prezentate, iar declarațiile părții vătămate poartă un caracter declarativ și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare;

- probele au fost apreciate cu încălcarea prevederilor legii procesuale. Iar instanța de apel, nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de apărător în interesele inculpatului Domenti Vasile, în corespundere cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul Suvac Nicolae a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat, deoarece instanțele de fond corect au apreciat probele administrate, stabilind just vinovăția inculpatului Domenti Vasile.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.*

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct.4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului*

declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea, la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.*

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, avocatul inculpatului invocă drept temei de recurs pct. 6), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărui hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată din esența solicitărilor înaintate și a poziției privind lipsa în acțiunile inculpatului a faptei infracțiunii, precum și a asprimii pedepsei, Colegiul penal atestă semnalarea temeiurilor prevăzute de pct. 8) și 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, însă la acest capitol recurentul s- a limitat doar la invocarea declarativă în context a acestor temeiuri, fără a expune o motivare corespunzătoare ce ar completa aceste invocări.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază ca fiind declarativă poziția părții apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului a faptei infracțiunii, precum și a asprimii pedepsei, atestându-se doar invocarea sterilă a acestor aspecte.

În continuare, analizând decizia contestată prin prisma temeiului de casare prevăzut de pct. 6), alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, sub aspectele invocate de către recurent, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părții apărării, Colegiul penal atestă că respectivul temei la fel nu și-a găsit confirmarea, întrucât instanța de apel la judecarea cauzei a examinat și apreciat corespunzător toate circumstanțele esențiale pentru justa soluționare a cauzei, fiind respectate prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii*

atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că *instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Sub acest aspect, Colegiul penal constată, că sunt neîntemeiate argumentele recursului potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art.414 alin. (2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal (f.d.193-198).

Totodată, instanța de recurs conchide că opinia recurentului expusă în recurs precum că, „*instanța și-a întemeiat hotărârea doar în baza declarațiilor părții vătămate*”, nu și-a găsit confirmare la examinarea cauzei, or, instanțele au examinat declarațiile părții vătămate în cumul cu mijloacele materiale de probe și anume: procesul-verbal de ridicare (f.d.18), procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d.19), corpul delict (f.d.21).

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că, temei de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor părții vătămate nu sunt, or partea vătămată a depus declarații în instanța de fond sub jurământ, fiind avertizată conform art. art. 312, 313 Cod penal (f.d.140 -142), declarații care coroborează cu cumulul de probe administrate în prezenta cauză.

În acest context, Colegiul penal a ajuns la concluzia că probele prezentate de acuzatorul de stat, analizate și examinate minuțios cu respectarea principiului apărării și contradictorialității (art.24 Cod de procedură penală) de către instanțele de fond, în coraport cu dispoziția art.101 Cod de procedură penală, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și al coroborării lor, deduce existența intenției, motivului și scopului în comiterea acțiunii infracționale și vinovăția inculpatului Domenti Vasile în fapta încriminată – art.187 alin.(2), lit. f) Cod penal.

Prin urmare, instanțele de fond cert au stabilit intenția, motivul și scopul inculpatului, care au fost îndreptate la comiterea jafului, adică sustragerea deschisă a telefonului mobil, care aparținea părții vătămate Oprea Ala.

În acest sens, instanța de recurs atestă că, la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor și întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea inculpatului Domenti Vasile vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2), lit. f) Cod penal, iar recurentul de fapt își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanțele de fond.

La acest capitol Colegiul penal reiterează că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv de casare a hotărârii contestate. Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul penal consideră, că toate probele prezentate de către acuzare au fost corect apreciate, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat la prezenta cauză.

Prin urmare, este întemeiată concluzia instanței de apel precum că, învinuirea înaintată inculpatului este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în coroborare dovedesc vinovăția în comiterea infracțiunii imputate.

Din considerentele menționate, instanța de recurs conchide că opinia recurentului expusă în recurs precum că, „*instanța de apel nu a examinat toate circumstanțele pe cauza dată și a emis o decizie nemotivată, probele fiind examinate superficial*”, nu și-a găsit confirmare la examinarea cauzei.

Totodată, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanță între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Însă, în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs, invocarea erorilor prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, ca temei de casare a decizie atacate, fiind declarativă și vădit neîntemeiată.

Mai mult ca atât, instanța de recurs remarcă faptul că argumentele recurentului privind nevinovăția sa au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră, instanța le-a dat o apreciere motivată, care este expusă și în prezenta decizie la pct. 4.1, pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul, că verificând hotărârea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care, analizate din oficiu, să ducă la casarea hotărârii atacate.

Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*),

cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat și careva erori de drept care ar determina necesitatea casării deciziei atacate, nu se identifică.

În acest context, Colegiul penal concluzionează că hotărârea atacată este una legală și întemeiată, considerente din care recursul avocatului inculpatului urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Guțu Teodor* în numele inculpatului *Domenti Vasile*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Domenti Vasile xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena